

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ
УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ ДЛЯ ДІТЕЙ

НЕЗАДОВОЛЕНИЙ ЧИТАЦЬКИЙ ПОПИТ НА ВІТЧИЗНЯНІ УКРАЇНОМОВНІ КНИЖКОВІ ВИДАННЯ ДЛЯ ДІТЕЙ ТА ЮНАЦТВА В СПЕЦІАЛІЗОВАНИХ БІБЛІОТЕКАХ УКРАЇНИ ДЛЯ ДІТЕЙ

(Програма та методика
Всеукраїнського моніторингу)

Київ — 2022

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ ДЛЯ ДІТЕЙ

**НЕЗАДОВОЛЕНИЙ ЧИТАЦЬКИЙ ПОПИТ
на вітчизняні україномовні книжкові
видання для дітей та юнацтва
в спеціалізованих бібліотеках України
для дітей**

(ПРОГРАМА ТА МЕТОДИКА ВСЕУКРАЇНСЬКОГО МОНІТОРИНГУ)

027.625(477):001

Н 44

Відповідальна за випуск А. І. Гордієнко
Укладач О. Б. Петренко.
Літературний редактор О. А. Кадькаленко

Незадоволений читацький попит на вітчизняні україномовні книжкові видання для дітей та юнацтва в спеціалізованих бібліотеках України для дітей : прогр. та методика Всеукраїнського моніторингу / Нац. б-ка України для дітей ; уклад. О. Петренко. — Київ : НБУ для дітей, 2022. — 8 с.

Програму та методику Всеукраїнського моніторингу розроблено з метою вивчення стану незадоволеного читацького попиту на вітчизняні україномовні книжкові видання для дітей та юнацтва в спеціалізованих бібліотеках для дітей та сприяння оновленню документних фондів бібліотек відповідно до запитів користувачів-дітей.

© Національна бібліотека України для дітей

ОБҐРУНТУВАННЯ ПРОВЕДЕННЯ ДОСЛІДЖЕННЯ

Наразі в умовах збройної російської агресії проти України книга в українській державі розглядається як каталізатор інформаційної безпеки нашої країни та її культурного і економічного розвитку, адже у процесі читання відбувається формування суспільної свідомості громадян, а також особистий розвиток людини. Зважаючи на це, в країні останнім часом приділяється велика увага українізації бібліотечних фондів. Проводиться послідовна державна політика як щодо розвитку та захисту бібліотечних ресурсів як частини інформаційних ресурсів держави, так і популяризації та розповсюдження української книги.

Важливі зміни вніс Закон України від 25.04.2019 р. № 2704-VIII «Про забезпечення функціонування української мови як державної», який зобов'язує видавців та книгорозповсюджувачів переглянути свій асортимент на користь україномовної книги. Крім того, з метою протидії активній фазі інформаційної війни російської федерації проти України та недопущення розповсюдження у місцевих бібліотеках книжкової продукції, виданої в країні-агресорі, 06.03.2022 р. Держкомтелерадіо видав наказ «Про припинення видачі та зупинення дії дозволів на ввезення видавничої продукції з території держави-агресора». Низка запроваджених суттєвих законодавчих змін у книжковій галузі впливає і на функціональні обов'язки бібліотек для дітей, адже вони і в умовах воєнного стану залишаються інформаційно-консультативними центрами щодо надання корисної, безпечної, правдивої інформації та активними промоутерами вітчизняної книжкової продукції для дітей та юнацтва.

Зараз ситуація з оновленням документних фондів бібліотек для дітей стає як ніколи гострою. Адже їхня дерусифікація з погляду української нарації потребує перегляду умов для відбору книжок, що подають видавці для закупівель у бібліотеки. Необхідно розглянути можливість включення до порядку відбору, придбання та розподілу книжкової продукції для поповнення бібліотечних фондів україномовні книги, на які існує незадоволений читацький попит в бібліотеках.

Для актуалізації даних щодо незадоволеного читацького попиту на вітчизняну україномовну книжкову продукцію в бібліотеках України для дітей та сприянню видавництвам у їх перевиданні, а також якісного наповнення переліку книжкових видань, передбачених до закупівлі за програмою поповнення фондів публічних бібліотек, та відповідно до статей 8, 12 Закону України «Про державну підтримку книговидавничої справи в Україні» з налагодження ефективних комунікаційних зв'язків

між видавцями вітчизняної книги, книгорозповсюджувачами та читачами Національна бібліотека України для дітей проводить моніторинг «Незадоволений читацький попит на вітчизняні україномовні книжкові видання для дітей та юнацтва в спеціалізованих бібліотеках України для дітей».

МЕТА ДОСЛІДЖЕННЯ.

Вивчення незадоволеного читацького попиту на сучасні вітчизняні книжкові видання для дітей та юнацтва 2000-2022 років видання у спеціалізованих бібліотеках України для дітей.

ОБ'ЄКТ ТА ПРЕДМЕТ ДОСЛІДЖЕННЯ.

Об'єкт дослідження – первинний облік відмов у бібліотеках для дітей.

Предмет дослідження – читацький попит користувачів бібліотек для дітей на сучасні вітчизняні україномовні книги для дітей та юнацтва 2000-2022 років видання.

IV. ЗАВДАННЯ ДОСЛІДЖЕННЯ.

Під час дослідження передбачається наступне:

- зібрати та систематизувати списки книг незадоволеного читацького попиту на сучасні вітчизняні україномовні книжкові видання для дітей та юнацтва;
- здійснити аналіз незадоволеного читацького попиту на сучасні вітчизняні книжкові видання для дітей та юнацтва;
- створити базу даних незадоволеного читацького попиту на сучасні вітчизняні україномовні книжкові видання для дітей та юнацтва;
- підготувати списки та аналітичний матеріал за результатами дослідження.

За підсумками буде підготовлено аналітичну довідку з додатком узагальненого списку книг незадоволеного читацького попиту на україномовні видання для дітей 2000-2022 років у дитячих бібліотеках; висвітлення результатів на сторінках преси та науково-практичних конференціях, семінарах.

V. ОРГАНІЗАТОРИ ТА УЧАСНИКИ ДОСЛІДЖЕННЯ.

Організатор дослідження – Національна бібліотека України для дітей (розробка програми і методики, організація проведення дослідження, узагальнення отриманих даних та підготовка аналітичної довідки).

Співорганізатори дослідження – обласні бібліотеки для дітей (організація проведення дослідження, збір та узагальнення первинної інформації).

Бази дослідження: мережа спеціалізованих бібліотек для дітей.

VI. МЕТОДИКА ДОСЛІДЖЕННЯ.

1. Національна бібліотека України для дітей розробляє програму дослідження, яку надсилає кожній базовій обласній бібліотеці для дітей, та завчасно повідомляє офіційним листом про терміни проведення дослідження.

2. На обласні бібліотеки для дітей покладається завдання: зібрати в області та зробити зведені списки незадоволеного читацького попиту на вітчизняні україномовні книжкові видання для дітей та юнацтва в бібліотеках України для дітей регіону за наступними напрямками: художня література для дітей українських письменників 2000-2022 років видання, зарубіжна художня література для дітей 2000-2022 років видання, вітчизняні науково-популярні та довідкові видання для дітей та юнацтва 2000-2022 років видання. Списки формуються згідно з таблицею (додаток № 1):

- у першій колонці обов'язково нумерується кожне видання;
- у другій – зазначається прізвище та ім'я автора (наприклад, Воронина Л.);
- у третій – пишеться назва книги без відступу від лівого поля, вона не повинна містити лапок, крапка у кінці назви не ставиться (наприклад, Планета Смугастих Равликів);
- у четвертій та п'ятій колонках вказується кількість відмов кожного видання обов'язково цифрами, а також уточнюється, з яких причин: недостатня кількість, відсутність у фонді.

4. Списки незадоволеного читацького попиту базовими бібліотеками формуються на основі первинного обліку відмов (картотек, зошитів, журналів обліку незадоволеного читацького попиту) та надсилаються до обласної бібліотеки для дітей, яка опрацьовує дані (перевіряє списки на відповідність вимог програми, формує зведений список). Узагальнений список незадоволеного читацького попиту на сучасну дитячу літературу в бібліотеках України для дітей області надсилається в електронному вигляді до Національної бібліотеки України для дітей.

Зведений узагальнений список за усіма названими позиціями повинен включати від 50 до 100 назв книг.

5. Національна бібліотека України для дітей збирає дані від обласних бібліотек для дітей, здійснює аналіз, створює базу даних незадоволеного читацького попиту і готує аналітичну довідку за результатами дослідження.

АНАЛІЗ ОБЛІКУ

незадоволеного читацького попиту на вітчизняні україномовні книжкові видання для дітей та юнацтва 2000-2022 років видання в спеціалізованих бібліотеках України для дітей

№ п/п	Автор (прізвище, ініціали)	Назва (без лапок!)	Кількість відмов із причин (цифрами)	
			недостатня кількість	відсутність у фонді
1	2	3	4	5
Художня література для дітей українських письменників 2000-2022 років видання				
Вітчизняні видання зарубіжної літератури для дітей 2000-2022 років				
Вітчизняні науково-популярні, довідкові видання для дітей та юнацтва 2000-2022 років видання				

НЕЗАДОВОЛЕНИЙ ЧИТАЦЬКИЙ ПОПИТ НА ВІТЧИЗНЯНІ
УКРАЇНОМОВНІ КНИЖКОВІ ВИДАННЯ ДЛЯ ДІТЕЙ ТА ЮНАЦТВА
В СПЕЦІАЛІЗОВАНИХ БІБЛІОТЕКАХ УКРАЇНИ ДЛЯ ДІТЕЙ
(Програма та методика Всеукраїнського моніторингу)

Відповідальна за випуск А. І. Гордієнко
Укладач О. Б. Петренко.
Літературний редактор О. А. Кадькаленко.
Комп'ютерна верстка Н.В. Ярчак.
Підписано до друку 3.06.2022 р.
Зам. № 4. Наклад 35 прим.

Видавець та виготовлювач
НБУ для дітей
вул. Януша Корчака (Баумана), 60,
м. Київ, 03190
Тел/факс. 400-65-87, тел. 400-05-01, 400-70-91
<http://www.chl.kiev.ua>
mail: library@chl.kiev.ua

Видавець та виготовлювач

НБУ для дітей

вул. Януша Корчака, 60,

м. Київ, 03190

Тел/факс. 400-65-87, тел. 400-05-01, 400-70-91

<http://www.chl.kiev.ua>

mail: library@chl.kiev.ua